	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Навчально-науковий інститут української філології та журналістики Кафедра історії української літератури і компаративістики **СИЛАБУС** **навчальної дисципліни** **«СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА У СВІТОВОМУ КОНТЕКСТІ»**

1. Загальна інформація про курс

Назва курсу, мова викладання	**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА У СВІТОВОМУ КОНТЕКСТІ** Мова викладання – українська
Викладачі	Расевич Любов Петрівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри історії української літератури та компаративістики
Профайл викладача	https://ukrlit.kpnu.edu.ua/rasevych-liubov-petrivna/
E-mail:	rasevych.liubov@kpnu.edu.ua
Консультації	Четвер, 15.00 – 16.00. Місце проведення – авдиторія 413 (центральний корпус університету, вул. Огієнка, 61), платформа MOODLE, Zoom, Google Meet.

2. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Сучасна українська література у світовому контексті» надає студентам можливість глибше зрозуміти як національні, так і глобальні літературні процеси сучасності, сприяючи розвитку всебічного культурного й інтелектуального світогляду, украй необхідного для формування освіченої та конкурентної особистості сучасного філолога.

3. Мета і завдання курсу

Сучасна українська література у світовому контексті як навчальна дисципліна має великий потенціал для розширення культурних і академічних горизонтів студентів. Вивчення сучасної української літератури в поєднанні з аналізом її місця на світовій арені та в сукупності взаємовпливів дає змогу зрозуміти, як національні літературні традиції взаємодіють із глобальними тенденціями та впливами, а також яким є місце української літератури в осередкові європейських культурних надбань сьогодення. Надто з огляду на інтерес до української культури, зокрема літератури, що викликаний, серед іншого, посиленою увагою до українського духового продукту на хвилі сучасної національної боротьби та євроінтеграційних процесів.

Основними питаннями дисципліни є:

– аналіз історичного контексту та еволюції сучасної української літератури;

– постколоніальні наративи в сучасній українській літературі та спосіб переживання національної травми;

– питання національної ідентичності та типовості, європейських цінностей у літературі України часів «постчорнобильської бібліотеки» (за визначенням Т. Гундорової – від 1996 року);

– питання маргінальності та оптики самоусвідомлення крізь літературу та загалом культуру, особисте й національне;

– збереження національних літературних традицій під натиском глобалізації;
– паралелі в наскрізних мотивах літературних творів українських авторів та літераторів Європи (особливо Центральної Європи – за схожістю національних проблем та способом рефлексії національних візій у текстах на тлі загальнолюдських питань у текстах) та загалом світу;
– постмодерністська естетика у Західному світі та її українська адаптація;
– жанрове розмаїття текстів сучасної літератури: проза, поезія, драматургія, есеїстика (новітні жанрові форми та експерименти; основні представники та їх твори);
– особливості функціювання літературних екосистем у Західному світі та в Україні;
– аналіз ключових творів сучасної української та світової літератури в ракурсі єдності та окремішності; їх вплив на розвиток літератури;
– узагальнення провідної тематики та мотивів: ідентичність, історична пам'ять, війна і мир, гендерні питання;
– українська література у перекладах: переклади українських творів іншими мовами;
– вплив української літератури на світову культурну спільноту;
– літературні фестивалі та премії: важливі українські та міжнародні літературні події; роль літературних фестивалів у популяризації української літератури;
– питання преміювання українських авторів (Нобелівська премія як проблема національного визнання, інші престижні премії для українських митців слова);
– літературна критика: огляд основних критичних робіт і теоретичних підходів до сучасної української літератури в ракурсі літературно-критичних розвідок про літературу постмодернізму; роль критики у формуванні літературного канону.

Мета курсу. Вибіркова навчальна дисципліна «Сучасна українська література у світовому контексті» має на меті ознайомити студентів із основними тенденціями і напрямами розвитку сучасної української літератури у сукупності загальносвітових та, зокрема, європейських світоглядних і естетичних цінностей, відображених у літературних текстах; розвинути критичне мислення та аналітичні навички через аналіз літературних творів; показати взаємозв'язок між сучасною українською літературою та глобальними літературними процесами; сприяти розумінню культурної та національної ідентичності крізь призму літератури.

4. Результати навчання

Курс «Сучасна українська література у світовому контексті» спрямований на формування низки компетентностей, які сприятливі для розвитку здобувачами вищої освіти глибокого розуміння сучасного літературного процесу в національному та глобальному аспектах, аналітичних здібностей та критичного мислення, естетичного сприйняття текстів літератури. Спеціальними (фаховими) компетентностями, що формуються під час вивчення цієї навчальної дисципліни, є:

1. Літературознавча компетентність:

– аналіз літературних текстів: здатність здійснювати глибокий аналіз літературних творів з урахуванням контексту, стилістичних особливостей та авторських намірів (інтенцій);
– інтерпретація текстів: Вміння інтерпретувати художні тексти, враховуючи культурні, історичні та соціальні контексти.

2. Компаративна компетентність:

– порівняння літератур: здатність порівнювати сучасну українську літературу з літературами інших країн, виявляючи спільні та відмінні риси;
– глобальні літературні процеси: розуміння місця сучасної української літератури у світовому літературному процесі.

3. Критична компетентність:

– критичне мислення: уміння критично оцінювати літературні твори, аргументовано висловлювати власну думку та аналізувати літературну критику;
– оцінювання літературних явищ: здатність оцінювати сучасні літературні явища та тенденції з позиції літературної критики та теорії літератури.

4. Культурологічна компетентність:

– культурний контекст: знання культурного, історичного та сучасного подієво-світоглядного й ціннісного контексту, у якому створюються літературні твори;
– ідентичність і культура: розуміння ролі літератури у формуванні національної ідентичності та відображення культурних традицій.

5. Комунікативна та іншомовна комунікативна компетентність:

– академічне письмо та презентації: уміння писати академічні тексти (тези доповідей на конференції), реферати, доповіді, короткі виступи, здійснювати усні презентації;
– дискусія та аргументація: Здатність брати участь у дискусіях, аргументовано висловлювати та захищати власну позицію;
– уміння добирати, опрацьовувати та аналізувати англомовні літературознавчі тексти;
– робота з художніми текстами англійською мовою;
– спілкування англійською мовою на літературознавчу тематику, знання англійських літературознавчих термінів, що характеризують сучасний літературний процес.

6. Дослідницька компетентність:

– уміння працювати зі світовими наукометричними базами;
– методи літературознавчого дослідження: знання методів та підходів до літературознавчого дослідження сучасних текстів, уміння використовувати їх у власних наукових та академічних роботах;
– проєктна робота: уміння здійснювати наукові дослідження, готувати та представляти наукові проекти.

7. Перекладацька компетентність:

– переклад літературних текстів: Здатність перекладати українські літературні тексти іншими мовами та навпаки, зберігаючи їхню художню цінність;
– адаптація та локалізація: уміння адаптувати літературні твори для різних культурних контекстів.

8. Інформаційна компетентність:

– робота з інформацією: навички пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел, використання сучасних інформаційних технологій у літературознавчій діяльності;
– цифрові ресурси: знання та використання цифрових ресурсів і баз даних для дослідження літератури.

5. Формат курсу

Стандартний курс (очний). Передбачає проведення лекційних та практичних занять. Можливе використання об'єктно-модульного динамічного середовища навчання Moodle та застосунків Google Meet, ZOOM для проведення занять онлайн та для виконання самостійної роботи студентів.

6. Обсяг та ознаки курсу

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**	
	Денна/заочна форма здобуття вищої освіти	
Освітня програма, спеціальність	Для всіх освітніх програм, спеціальностей, окрім В11.01 Філологія (Українська мова і література)	
Семестр вивчення	Перший – другий	
Обов'язкова / вибіркова	вибіркова	
Рік навчання	2027-2028 н.р.	
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Загальний обсяг годин	120	120
Кількість годин навчальних занять	32	16
Лекційні заняття	14	8

Практичні заняття	18	8
Самостійна робота	88	104
Форма підсумкового контролю	залік	

7. Технічне й програмне забезпечення, обладнання

Під час вивчення дисципліни застосовують мультимедійний проєктор, ПК, ноутбук (за потреби), об'єктно-модульне динамічне середовище навчання MOODLE, інші відповідні застосунки та ІКТ, мобільні технології.

8. Політика курсу

Відвідування занять. Очікується, що здобувачі відвідуватимуть лекційні та практичні заняття. Під час відвідування всіх видів занять і консультацій очікується дотримання правил внутрішнього розпорядку Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (https://cutt.ly/aIqb9CF) та етичних норм поведінки.

Очікується, що здобувачі дотримуватимуться термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За несвоєчасно подані роботи / завдання (з порушенням визначених термінів) знижуватимуться бали рейтингової успішності.

Якщо здобувач не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання модульної контрольної роботи (МКР) менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес вчасно (до останнього практичного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття й виконання вміщених у план практичного заняття завдань.

Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях з використанням платформ для відеоконференцій та у форматі асинхронної взаємодії з використанням Moodle.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (http://surl.li/bkxyp) та Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (http://surl.li/cxmzn).

Очікується, що роботи здобувачів будуть їхніми оригінальними міркуваннями. Брак покликань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Списування під час практичних занять, підготовки до них, модульної контрольної роботи, виконання завдань самостійної роботи заборонені (зокрема, з використанням мобільних пристроїв). Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах здобувачів та фактів списування є підставою для їх незарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману).

Література. Для пошуку рекомендованої літератури здобувачі можуть послуговуватися бібліотекою університету, фахових кафедр та інтернетними ресурсами. Здобувачі заохочуються до використання літератури, якої немає з-поміж рекомендованої.

У межах курсу не використовуються російськомовні праці та праці країн, що підтримують воєнне вторгнення росії в Україну та зазіхання на її суверенність й

незалежність, територіальну цілісність.

Комунікування з викладачем. Спілкування з викладачами здійснюється під час лекційних і практичних занять (участь у бесідах, дискусіях, відповіді на питання тощо). Очікується, що здобувачі будуть задавати викладачам запитання, цікавитися додатковими відомостями й сучасними науковими знаннями з курсу. Викладач щотижня проводить консультації (офлайн і онлайн).

9. Схема курсу
Денна форма здобуття вищої освіти

НАЗВИ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	РАЗОМ	Зокрема		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
ТЕМА 1. Вступ до курсу. Основні поняття та терміни. Огляд основних термінів і концепцій. Визначення сучасної української літератури. Продовжуваність традиції та новаторство в сучасній українській літературі. Рефлексія модерністських патернів, митців Розстріляного відродження, ідейних та естетичних візій шістдесятників та вісімдесятників. Оповідання «Сестро, сестро» Оксани Забужко, роман «Ніби мене нема(є)» Славенки Дракуліч.	8	2	2	4
ТЕМА 2. Історія сучасної української літератури: від 1986 року до сьогодення. Революція на граніті, Помаранчева революція, Революція Гідності та війна на Сході: рефлексія цих подій у західних наукових, публіцистичних, художніх дискурсах та в сучасній українській літературі. Проблема пошуку ідентичності: імперськість і постколоніальний дискурс національної травми. Роман «Сніг» Орхана Памука, «Піаністка» Ельфріде Єлінек, «Харків 1938» Олександра Ірванця.	10	2	2	6
ТЕМА 3. Питання канону сучасної української літератури та світової літератури. Літературний менеджмент. Літературна екосистема. Переклади творів українських авторів за кордоном та творів світових митців світової літератури в Україні. Побудова літературознавчих векторів. Питання премію вання українських митців. Місце української літератури у світі в межах постколоніальної оптики.	10	2	-	8
ТЕМА 4. Наскрізні теми й мотиви в текстах письменників постколоніальної доби. Питання формування національної оптики. «Трагедія Центральної Європи» чеського письменника Мілана Кундери, «Кафе Європа» С. Дракуліч та «Найдовша подорож» Оксани Забужко.	10	2	2	6
ТЕМА 5. Національне та особисте в «Нестерпній легкості буття» Мілана Кундери та «Польових дослідженнях українського сексу» Оксани Забужко.	8	2	2	4
ТЕМА 6. Світоглядні домінанти у світлі деконструктивізму. Проблема бінарних опозицій. Пошук філософських імперативів у романі «Забуття» Тані Малярчук, «Перверзія» Юрія Андруховича та роман «Шопенгауер як ліки» Ірвіна Ялома.	12	2	2	8
ТЕМА 7. Поезія постмодернізму. Аллен Гінзберг, Милорад Павич (збірка «Палімпсести», 1967), Пол Остер, Віслава Шимборська / Юрій Іздрик, Сергій Жадан, Оксана Забужко,	6	-	2	4

НАЗВИ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	РАЗОМ	Зокрема		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
Юрій Андрухович. Переклади (практикум).				
ТЕМА 8. Романи дорослішання. «Ворошиловград» (2010) Сергія Жадана та «Над зозулиним гніздом» (1975) Кена Кізі.	10	-	-	10
ТЕМА 9. Біографічні романи сучасних авторів як спосіб пропрацювати національні травми й розвіяти міфи й зламати кліше соцреалістичної «ідеальності» про видатних особистостей історії: романи «Шарітка з Рунгу» Валерії Врублевської, «Безумці. З історії кохання Михайла Коцюбинського та Олександри Аплаксіної» Барбари Редінґ та «Мілева Айнштайн» Славенки Дракуліч.	6	-	2	4
ТЕМА 10. Магічний реалізм в українській та світовій літературах. Творчість Володимира Рафеєнка (роман «Мондегрін»), «Кохання під час холери» колумбійського письменника Ґабріеля Ґарсії Маркеса, роман «Дитя землі» ісландського письменника Сйона.	14	2	2	10
ТЕМА 11. Сучасний історіософський детектив. «Ім'я рози» Умберто Еко, «Тінь вітру» (2011) Карлоса Руїна Сафона. Цикл про нічого репортера Юрія Винничука у зіставленні романом «Голова Мінотавра» Марека Краєвського.	12	-	-	12
ТЕМА 12. Метамодернізм. Майбутнє української та світової літератури: нові тенденції та виклики. Глобалізм та антиглобалізм у культурі. Змагання за культурну та національну ідентичність та місце української літератури в контексті світових надбань словесності.	14	-	2	12
Разом годин	**120**	**14**	**18**	**88**

Заочна форма здобуття вищої освіти

НАЗВИ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	РАЗОМ	Зокрема		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
ТЕМА 1. Вступ до курсу. Основні поняття та терміни. Огляд основних термінів і концепцій. Визначення сучасної української літератури. Продовжуваність традиції та новаторство в сучасній українській літературі. Рефлексія модерністських патернів, митців Розстріляного відродження, ідейних та естетичних візій шістдесятників та вісімдесятників. Оповідання «Сестро, сестро» Оксани Забужко, роман «Ніби мене нема(є)» Славенки Дракуліч.	12	2	-	10
ТЕМА 2. Історія сучасної української літератури: від 1986 року до сьогодення. Революція на граніті, Помаранчева революція, Революція Гідності та війна на Сході: рефлексія цих подій у західних наукових, публіцистичних, художніх дискурсах та в сучасній українській літературі. Проблема пошуку ідентичності: імперськість і постколоніальний дискурс національної травми.	6	-	-	6

НАЗВИ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ І ТЕМ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
	РАЗОМ	Зокрема		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
Роман «Сніг» Орхана Памука, «Піаністка» Ельфріде Єлінек, «Харків 1938» Олександра Ірванця.				
ТЕМА 3. Питання канону сучасної української літератури та світової літератури. Літературний менеджмент. Літературна екосистема. Переклади творів українських авторів за кордоном та творів світових митців світової літератури в Україні. Побудова літературознавчих векторів. Питання преміювання українських митців. Місце української літератури у світі в межах постколоніальної оптики.	10	2	-	8
ТЕМА 4. Наскрізні теми й мотиви в текстах письменників постколоніальної доби. Питання формування національної оптики. «Трагедія Центральної Європи» чеського письменника Мілана Кундери, «Кафе Європа» С. Дракуліч та «Найдовша подорож» Оксани Забужко.	6	-	-	6
ТЕМА 5. Національне та особисте в «Нестерпній легкості буття» Мілана Кундери та «Польових дослідженнях українського сексу» Оксани Забужко.	8	-	2	6
ТЕМА 6. Світоглядні домінанти у світлі деконструктивізму. Проблема бінарних опозицій. Пошук філософських імперативів у романі «Забуття» Тані Малярчук, «Перверзія» Юрія Андруховича та роман «Шопенгауер як ліки» Ірвіна Ялома.	10	2	-	8
ТЕМА 7. Поезія постмодернізму. Аллен Гінзберг, Милорад Павич (збірка «Палімпсести», 1967), Пол Остер, Віслава Шимборська / Юрій Іздрик, Сергій Жадан, Оксана Забужко, Юрій Андрухович. Переклади (практикум).	8	-	2	6
ТЕМА 8. Романи дорослішання. «Ворошиловград» (2010) Сергія Жадана та «Над зозулиним гніздом» (1975) Кена Кізі.	10	-	-	10
ТЕМА 9. Біографічні романи сучасних авторів як спосіб пропрацювати національні травми й розвіяти міфи й зламати кліше соцреалістичної «ідеальності» про видатних особистостей історії: романи «Шарітка з Рунгу» Валерії Врублевської, «Безумці. З історії кохання Михайла Коцюбинського та Олександри Аплаксіної» Барбари Редінґ та «Мілева Айнштайн» Славенки Дракуліч.	12	-	2	10
ТЕМА 10. Магічний реалізм в українській та світовій літературах. Творчість Володимира Рафеєнка (роман «Мондегрін»), «Кохання під час холери» колумбійського письменника Ґабріеля Ґарсії Маркеса, роман «Дитя землі» ісландського письменника Сйона.	10	-	-	10
ТЕМА 11. Сучасний історіософський детектив. «Ім'я рози» Умберто Еко, «Тінь вітру» (2011) Карлоса Руїна Сафона. Цикл про нічого репортера Юрія Винничука у зіставленні романом «Голова Мінотавра» Марека Краєвського.	14	-	2	12
ТЕМА 12. Метамодернізм. Майбутнє української та світової літератури: нові тенденції та виклики. Глобалізм та антиглобалізм у культурі. Змагання за культурну та національну ідентичність та місце української літератури в контексті світових надбань словесності.	14	2	-	12
Разом годин	**120**	**8**	**8**	**104**

10. Методи навчання і форми оцінювання

Методи навчання: лекція (лекція-презентація, проблемна лекція, лекція-бесіда), пояснення, бесіда, дискусія, робота за підручниками, посібниками, іншими джерелами інформації, робота з інтернетними публікаціями та матеріалами вебсайтів, читання та аналіз текстів, розроблення інтелектуальних карт, використання генеративних стратегій, творчі завдання (інтепретації, переклади, есе, сиквели).

Форми поточного оцінювання: під час практичних занять (опитування (індивідуальне, фронтальне, ущільнене, вибіркове), підготовка звіту про виконання завдань та його захист та ін.), контроль за самостійною роботою (захист індивідуальних творчих проєктів).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота (тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

Форма підсумкового контролю: залік.

11. Система оцінювання та вимоги

Поточний і модульний контроль			**Сума**
Поточний контроль	Самостійна робота	МКР	**100 балів**
50 балів	30 балів	20 балів	

Поточний контроль (50 балів)

Максимальний бал оцінки успішності здобувачів вищої освіти на навчальному занятті – 12 балів. Оцінювання на навчальних заняттях для одного модуля переводяться у -бальну систему за формулою: (Сер. бал. х 0,05 +0,4) х 15).

Оцінювання рівня знань здобувача виявляє цілісність, повноту, логічність, обґрунтованість, правильність відповіді, ступінь засвоєння фактичного матеріалу, сформованість уміння аналізувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, які розглядаються.

Критерії оцінювання знань, умінь, навичок здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях

Рівні навчальних досягнень	**Оцінка в балах**	**Критерії оцінювання**
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти знає навчальний матеріал на рівні засвоєння окремих літературознавчих термінів та понять, текстів, авторів – без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти не достатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, виконує обмежений обсяг завдань, може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання, за допомогою викладача робить прості висновки за готовим алгоритмом; виявляє окремі закономірності методичних явищ; за допомогою викладача виконує прості літературознавчі завдання й (за готовим алгоритмом). Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.

Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, здатний відтворити його, виконує літературознавчі завдання за зразком; орієнтується в літературознавчих термінах, поняттях і визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає понад половину навчального матеріалу, може дати визначення літературознавчих понять, категорій (однак із помилками), частково знає тексти творів, що опрацьовуються, біографічні дані авторів, деякі літературно-критичні аспекти, виконує більшість завдань, самостійно опрацьовує частину навчального матеріалу, робить прості висновки за алгоритмом. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово його аналізувати, робить певні висновки щодо літературознавчих проблем, знає базові літературознавчі поняття й терміни, категорії (однак із помилками), частково знає тексти творів, що опрацьовуються, біографічні дані авторів, деякі літературно-критичні аспекти; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час виконання завдань за алгоритмом, послуговуватися додатковими джерелами. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти достатньо знає навчальний матеріал, оперує базовими термінами й поняттями літературознавства та сучасної культури (однак із помилками), частково знає тексти творів, що опрацьовуються, біографічні дані авторів, деякі літературно-критичні аспекти, уміє наводити приклади на підтвердження думок, застосовує теоретичні знання у стандартних академічних ситуаціях; уміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувача освіти досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; його відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; виконує завдання в повному обсязі; уміє аналізувати тексти авторів української та світової літератури, робити висновки. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, чітко тлумачить літературознавчі поняття, категорії, знає тексти творів, що опрацьовуються, біографічні дані авторів, літературно-критичні аспекти, виконує в повному обсязі завдання, робить незначні помилки; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові літературознавчі навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти глибоко володіє навчальним матеріалом, вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, застосовує набуті знання для власних аргументованих суджень у практичній діяльності; самостійно визначає мету власної діяльності; виконує творчі літературознавчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; може глибоко й з використанням сучасних підходів інтерпретувати літературні тексти; мовлення здобувача відповідає нормам сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти має глибокі та міцні знання; вміє самостійно знаходити джерела інформації та використовувати її відповідно до мети й завдань освітньої діяльності, може критично оцінювати результати власної роботи, використовує набуті навички, може оцінювати літературні й дотичні культурні, філософські явища, процеси; чітко тлумачить літературознавчі поняття, категорії, знає тексти творів, що опрацьовуються, біографічні дані авторів, літературно-критичні аспекти, дотримується норм сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності в освітній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні літературознавчі проблеми, робить місткі узагальнення, чітко тлумачить літературознавчі поняття, категорії, знає тексти творів, що опрацьовуються, біографічні дані авторів, літературно-критичні аспекти; здобувач схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу літературознавчих явищ; уміє ставити і розв'язувати літературознавчі та естетико-літературні проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, зокрема щодо проєктування й моделювання методичних ситуацій; здійснює науково-пошукову роботу; дотримується норм сучасної української літературної мови. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав завдань попередньої підготовки, не підготувався до навчального заняття, у журналі обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (зі змінами та доповненнями» (https://cutt.ly/mLTb6am).

Самостійна робота (30 балів)

Контроль за самостійною роботою здійснюється на консультаціях. Здобувачі виконують самостійну роботу у формі підготовки наукового проєкту з однієї із запропонованих тем – укладання плану-конспекту гурткового заняття з української мови й обґрунтування методів та прийомів роботи.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Високий рівень 25 – 30 балів	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань компаративних зв'язків української та світової літератури, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, порівнювати, формулює своє бачення літературознавчої проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови. Здобувач виконує проєктні та творчі завдання. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи.

Достатній рівень 21 – 25 балів	Якщо відповідь здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки високого рівня, але здобувач допускає 1–2 помилки, які сам виправляє, і 1–2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях, переважно добирає самостійно інформаційні джерела, володіє вміннями творчо-пошукової діяльності та роботи з інтернетними джерелами. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи
Середній рівень 18– 20 балів	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння питань компаративних зв'язків української та світової літератури, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги (спрямувальних питань) викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази; не має сформованих умінь і навичок роботи з отриманою інформацією; володіє вміннями здійснювати первинну обробку навчальної інформації без її подальшого аналізу, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну.
Початковий рівень менше ніж 18 балів	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати первинну обробку й подальший аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань, неспроможний виконати стандартні завдання після спрямувальних питань викладача. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань СР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання СР на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

Зарахування результатів неформальної / інформальної освіти регулюється «Порядком визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної / інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://cutt.ly/LODbDIL).

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота виконується у формі тестів із вибірковими відповідями (в об'єктно-модульному динамічному середовищі навчання MOODLE з покликанням на Google Forms).

До написання МКР допускаються всі здобувачі. Її невиконання оцінюється 0 балів.

Здобувачі, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший за 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Оцінювання модульної контрольної роботи:

МКР **20 балів**	високий рівень	18–20
	достатній рівень	15–17
	середній рівень	12–14
	початковий рівень	11 і менше балів

Високий рівень 18 – 20 балів	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань компаративних зв'язків української та світової літератури, винесених на модульний контроль, повно викладає матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, формулює своє бачення літературознавчої проблеми, може обґрунтовувати свої судження, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
Достатній рівень 15 – 17 балів	Якщо робота здобувача відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки високого рівня, але здобувач допускає 1–2 фактичних помилки чи неточності та 1–2 недоліки в послідовності викладу матеріалу, винесеного на модульний контроль, та в мовному оформленні висловлювання. Здобувач вміє наводити приклади на підтвердження висловлених думок.
Середній рівень 12–14 балів	Якщо здобувач виявляє знання і розуміння основних положень компаративних зв'язків української та світової літератури, винесених на модульний контроль, але викладає матеріал неповно, допускає фактичні помилки та неточності у визначенні понять, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; у власній аргументації використовує загальновідомі докази, викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
Початковий рівень 11 і менше балів	Якщо здобувач виявляє незнання більшої частини навчального матеріалу, винесеного на модульний контроль, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. У здобувача не сформовано необхідні практичні вміння роботи з навчальною інформацією; він не має елементарних умінь здійснювати аналіз навчальної інформації; не володіє вміннями вибирати відомі способи дій для виконання завдань. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Семестровий залік (100 балів)

Здобувачі вищої освіти отримують семестровий залік за умови відсутності академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульної контрольної роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Здобувачі, які не мають академічної заборгованості за результатами поточного контролю, отримують оцінки за результатами підсумкового контролю у формі заліку з кредитного модуля (навчальної дисципліни).

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, отримують за результатами підсумкового контролю у формі заліку оцінку F за шкалою ECTS та
«не зараховано» за національною шкалою.

Здобувачі, які мають академічну заборгованість за результатами підсумкового контролю у формі заліку, зобов'язані ліквідувати її в терміни, визначені графіком ліквідації академічної заборгованості.

Результати ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю вносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Результати повторного складання заліку/диференційованого заліку вносяться до журналу обліку роботи

академічної групи із зазначенням дати ліквідації академічної заборгованості й до відомості обліку успішності.

Результати підсумкового контролю у формі заліку викладач виставляє в журнал обліку роботи академічної групи та у відомість обліку успішності.

До залікової книжки/індивідуального навчального плану студента результати підсумкового контролю у формі заліку заносять за умови, якщо здобувач вищої освіти не має академічної заборгованості за результатами поточного контролю та його рейтингова оцінка (КР) є більшою за або рівною 60 балам.

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни) визначається як сума всіх рейтингових балів з контрольних заходів поточного контролю і доводиться до відома здобувача вищої освіти після проведення всіх навчальних занять та заходів поточного контролю з цього кредитного модуля.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	**Оцінка за шкалою ECTS**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A (відмінно)	зараховано
82-89	B (дуже добре)	
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

12. Рекомендована література

Основна:

1. Харчук Р. Сучасна українська проза: постмодерний період. Ukraine, Видавничий Центр "Академія, 2011.
2. Саєнко В. Сучасна українська література: компендіум. Ukraine, Astroprynt, 2014.
3. Трофименко Т. Усе, що ви хотіли знати про українську літературу. Романи. Vivat, 2023.
4. Панченко В. Літературна дефіляда: Сучасна українська критика про сучасну українську літературу. Ukraine, Темпора, 2012.
5. Бандровська О. Модернізм між минулим і майбутнім: антропологічний дискурс англійського роману : монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2014. 444 с.
6. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гричаник Н. І. Історія зарубіжної літератури XX століття: Навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 504 с.
7. Кузьменко В. І., Гарачковська О. О., Кузьменко М. В. Історія зарубіжної літератури XX ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2010. 496 с.

8. Нестелєєв М. Метамодернізм: між застарілою іронією і новою щирістю : монографія. Київ : Темпора, 2026. 312 с.
9. Художня структура модерністського роману (Англія, США, Німеччина) : навчально-методичний посібник / Упорядники О.В. Кеба, Т.В. Кеба. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2011. 144 с.
10. Актуальні проблеми вивчення течій раннього модернізму в західноєвропейській літературі кінця XIX - початку XX ст. : навч. посіб. для студ. ДНУ / Л. П. Привалова ; Дніпропетровський нац. ун-т ім. О. Гончара. Дніпро : РВВ ДНУ, 2011. 100 с.
11. Gregson I. Postmodern literature. Bloomsbury, 2004.
12. Hutcheon L. A Poetics of Postmodernism: History, Theory, Fiction. United Kingdom, Taylor & Francis, 2003.
13. Burn S. Jonathan Franzen at the End of Postmodernism. United Kingdom, Continuum International Publishing, 2011.
14. Stephan M. Defining Literary Postmodernism for the Twenty-First Century. Germany, Springer International Publishing, 2019.

Додаткова:

1. Агеєва В. П. (2023). Марсіани на Хрещатику: літературний Київ початку XX століття. Vichola.
2. Головченко Н. І. Література модернізму: художній стиль, методика вивчення. Навчальний посібник. Київ : Освіта, 2011. 236 с.
3. Кочерга Світлана, Вісич Олександра. Літературознавча інтермедіальність: генеза і сучасні горизонти. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2023. 286 с.
4. Модернізм. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / голова ред. А. Волков. Чернівці : Золоті литаври, 2001. С. 342.
5. Расевич Л. П. Вивчення української літератури в культурологічному ключі: вітаїзм нації, відображений у мистецтві (на основі немовознавчих праць Івана Огієнка). Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія історична та філологічна. 2022. Вип. XIX. С. 155–163. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-7086.2022-19.155-163.
6. Расевич Л. П. Інтегрований курс вивчення літератур (української, зарубіжної) у контексті глобалізації та постколоніалізму: можливості та небезпеки. Педагогічна освіта: теорія і практика : збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка ; Інститут педагогіки НАПН України ; гол. ред. Н. В. Бахмат. 2024. Вип. 37 (2). С. 71–86. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-9763.2024-37-71-86.
7. Расевич Л. П. Літературне краєзнавство в естетико-ціннісній парадигмі епохи глобалізації. Вісник науки та освіти. 2023. № 1 (7). С. 208–221. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-1(7)-208-221.
8. Расевич Л. П. Мова як шлях до нації й модель Я-концепції в працях І. Огієнка та в романі «Мондеґрін» В. Рафєєнка. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія історична та філологічна. 2024. Вип. XXI. С. 69–87. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-7086.2024-21.69-87.
9. Расевич Л. П. Поетична творчість Тараса Шевченка 1860–1861 років у парадигмі рецептивної критики: інтерпретаційний потенціал та нові підходи в площині ЗВО. Шевченкознавчі студії : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, ВПЦ «Київ. ун-т». 2025. Вип. 1 (28). С. 277–302. DOI: https://doi.org/10.17721/2410-4094.2025.1(28).277-302.
10. Расевич Л. П. Постмодерністське прочитання містерії «Народження Людини. Добро і Зло на Світі»: спроба сучасної рецепції філософських і поетикальних домінант Івана Огієнка. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія історична та філологічна. 2023. Вип. XX. С. 208–220. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-7086.2023-208-220.

11. Расевич Л. П. Сучасна воєнна проза в площині рефлексії ідеї Івана Огієнка про рідномовні обов'язки. Іван Огієнко і сучасна наука та освіта : науковий збірник. Серія історична та філологічна. 2025. Вип. XXII. С. 169–181. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-7086.2025-22.169-181.
12. Hundorova T. The Post-Chornobyl Library: Ukrainian Postmodernism of the 1990s. Boston : Academic Studies Press, 2019. 338 p.
13. Hundorova T. Transit Culture and Postcolonial Trauma. Translated by Tanya Savchynska. Boston : Academic Studies Press, 2025.
14. Rewakowicz M. G. Ukraine's Quest for Identity: Embracing Cultural Hybridity in Literary Imagination, 1991–2011. Lanham : Lexington Books, 2019. 290 p.
15. Chernetsky V. Mapping Postcommunist Cultures: Russia and Ukraine in the Context of Globalization. Montreal ; Kingston : McGill-Queen's University Press, 2007.
16. Shkandrij M. Russia and Ukraine: Literature and the Discourse of Empire from Napoleonic to Postcolonial Times. Montreal ; Kingston : McGill-Queen's University Press, 2001.
17. Ukrainian Literary Modernism of the 1910s–mid-1930s: A Critical Reader. Vol. I–II / ed. by H. Babak, Y. Ilchuk, A. Ustinov. Boston : Academic Studies Press, 2026.
18. Cossacks in Jamaica, Ukraine at the Antipodes: Essays in Honor of Marko Pavlyshyn / ed. by A. Achilli, S. Yekelchyk, D. Yesypenko. Boston : Academic Studies Press, 2020. 812 p.
19. Pavlyshyn M. Ukrainian Literature: A Wartime Guide for Anglophone Readers. 2025.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Сучукрліт: тенденції, теми, імена: курс лекцій від Богдани Неборак. https://prjctr.com/course/suchukrlit-tendenciyi-temi-imena
2. «Шалені автор(к)и» – серія відеоблогів про культуру, ґендер та ідентичність: https://www.youtube.com/@shaleniavtorky/featured
3. Як читати складні модерністські та постмодерністські твори: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:UZHNU+PML101+2020_T2